

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), (jud. R. Țurcanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, M. Anton, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Budeci (Glușcenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Glușcenco Oxana împotriva CIA "Asito" SA și Scliarenco Serghei cu privire la încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel declarată de CIA "Asito" SA, casată hotărârea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă în partea încasării prejudiciului material și a fost încetat procesul în partea pretențiilor înaintate lui Serghei Scliarenco,

c o n s t a t ă :

La 01 martie 2017, Oxana Glușcenco, reprezentată de avocatul Sergiu Cotruță a depus cerere de chemare în judecată împotriva CIA „Asito” SA (ulterior redenumită în SA „ASITO DIRECT”) și Serghei Scliarenco cu privire la încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 22 noiembrie 2015, în mun. Chișinău la intersecția str. Grădina Botanica - bd. Dacia - str. Valea Crucii, a avut loc un accident rutier cu implicarea automobilului de model Toyota Prius cu n/î XXXXX, condus de ea și autovehiculul de model VW Sharan cu n/î XXXXX, condus de Serghei Scliarenco.

La momentul producerii accidentului, Serghei Scliarenco deținea certificatul de răspundere civilă internă cu nr. 001546749, tipul RCA, eliberat la 25 mai 2015 de CIA „Asito” SA. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 250671 din 25 decembrie 2015, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Serghei Scliarenco.

Reclamanta s-a adresat la CIA „Asito” SA cu o cerere privind plata despăgubirilor.

Din cauza neexaminării mijlocului de transport în termenul prevăzut de

legislație, s-a adresat la SRL „Exauto-Plus” (expertiza independentă) pentru a fi evaluată paguba adusă automobilului de model Toyota Prius cu n/î XXXXX. La 27 noiembrie 2015, a fost întocmit actul de examinare a mijlocului de transport nr. 2760/11A, în baza căruia la 30 noiembrie 2015 a fost elaborat raportul de evaluare.

La examinarea autovehiculului, SRL „Exauto-Plus” a citat CIA „Asito” SA și pe Serghei Scliarenco, care însă nu s-au prezentat.

Astfel, potrivit raportului, prejudiciul cauzat automobilului ce-i aparține a constituit suma de 138 307,78 de lei.

A precizat că SRL „Exauto-Plus” a reținut faptul că costul mediu de piață a unui automobil analogic este de 7150 de euro, echivalentul în valută națională fiind de 152 973,54 de lei, iar conform cursului valutar al BNM din 22 noiembrie 2015, un euro costa 21,39 de lei. Totodată, expertul a concluzionat că nu este rațional de reparat automobilul de model Toyota Prius cu n/î XXXXX, deoarece valoarea cheltuielilor de reparare constituie 90 % din prețul de piață a unui automobil analogic.

CIA „Asito” SA abia la 02 decembrie 2015, prin intermediul SRL „Claims Maneger” a întocmit două procese-verbale diferite de constatare a daunelor nr. 152001R1 în legătură cu accidentul dat.

În conformitate cu unul din procesele-verbale a fost elucidată valoarea unui automobil nou de model similar, care a constituit 24 877 de euro - 64 %, uzura fiind de 8 956 de euro, care înmulțit la 21,39 de lei constituie suma de 191 606 de lei. Iar în cel de al doilea proces a fost menționat modelul automobilului, nefiind elucidată valoarea unui automobil nou, de asemenea, au fost stabilite alte deteriorări decât cele reale.

În legătură cu faptul că ulterior au fost depistate în procesul de reparație a automobilului defecte ascuse, la 28 decembrie 2015, s-a adresat către CIA „Asito” SA și SRL „Claims Maneger” cu o cerere de examinare suplimentară a automobilului. Astfel, la 29 decembrie 2015, a fost întocmit procesul-verbal suplimentar de constatare a daunelor nr. 152001R1.

La 18 ianuarie 2016, SRL „General Expert” (expertiza independentă) a elaborat actul de evaluare cost-reparație nr. 5852, care nu i-a fost adus la cunoștință. Potrivit acestui act costul total al reparației automobilului a fost evaluat ca fiind de 65 163,19 de lei.

La 05 februarie 2016, a fost prezentat pentru a fi încheiat acordul nr. 152001R1 privind plata despăgubirilor de asigurare, cu care nu a fost de acord, fapt consemnat pe acesta. Cu toate acestea, la 10 februarie 2016, CIA „Asito” SA i-a achitat o despăgubire de asigurare în mărime de doar 60 163 de lei, fără a indica existența unui raport, prin care prejudiciul a fost evaluat în sumă de 65 163,19 de lei.

La 31 mai 2016, s-a adresat cu o cerere suplimentară în adresa CIA „Asito” SA, solicitând recalcularea despăgubirii de asigurare cu încasarea sumei de 49 566,97 de lei și a cheltuielilor suportate în sumă de 1 000 de lei pentru efectuarea expertizei.

Totodată, a indicat că din cauza accidentului și îngrijirilor medicale acordate, dânsa a ratat deplasarea în străinătate (Chișinău-Bruxelles, Bruxelles-Chișinău), programată în aceeași zi, iar compania aeriană i-a restituit parțial prețul biletului, nerambursată fiind suma de 4 936 de lei, care constituie pentru ea prejudiciu și care

urmează să fie compensat de către compania de asigurare.

La 29 septembrie 2016, CIA „Asito” SA i-a achitat suplimentar suma de 4 965 de lei din cuantumul sumei solicitate.

Suplimentar a declarat că accidentul a fost comis de către Serghei Scliarenco, care răspunde pentru cauzarea prejudiciului moral, ori în urma accidentului a suferit moral și fizic, fiind traumatată și primind îngrijire medicală.

Reclamanta a solicitat încasarea din contul CIA „Asito” în beneficiul ei a prejudiciului material exprimat prin despăgubiri de asigurare în sumă de 49 575,87 de lei, stabilite de SRL „Exauto-Plus” și SRL „General Expert”, cheltuielile pentru efectuarea de către SRL „Exauto-Plus” a raportului de evaluare a pagubei în sumă de 1 000 de lei, diferența dintre prețul biletului de avion și suma restituită în sumă de 4 936 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 443,83 de lei, penalitatea în sumă de 888,48 de lei, încasarea din contul lui Serghei Scliarenco în beneficiul ei a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei.

Prin hotărârea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central), a fost admisă parțial acțiunea.

A fost încasată din contul CIA „Asito” SA în beneficiul Oxanei Glușenco suma de 49 566,97 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

A fost încasată în mod solidar din contul CIA „Asito” SA și Serghei Scliarenco în beneficiul Oxanei Glușenco suma de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de evaluare a pagubei, suma de 4 936 de lei ce constituie diferența dintre prețul biletului de avion și suma restituită și suma de 1 665 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat, proporțional părții admise din acțiune exprimate, iar în total suma de 7 601 de lei.

A fost încasată din contul lui Serghei Scliarenco în beneficiul Oxanei Glușenco suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral.

A fost încasată din contul lui Serghei Scliarenco în beneficiul statului taxa de stat de 100 de lei.

A fost respinsă ca neîntemeiată pretenția reclamantei cu privire la încasarea din contul CIA „Asito” SA a dobânzii de întârziere și penalității, precum și a diferenței prejudiciului moral.

Pentru a hotărî astfel prima instanță a reținut că având în vedere principiul forței obligatorii a contractului și obiectul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, să despăgubească prejudiciile cauzate prin accident de autovehicul, iar întinderea răspunderii asigurătorului se rezumă la acoperirea cheltuielilor necesare pentru restabilirea automobilului, în situația în care acesta se afla până la producerea cazului asigurat.

Astfel, suma cost reparație a fost vădit diminuată în cazul evaluării efectuate de „General Expert” SRL, ceea ce este în beneficiul asigurătorului, nu și a persoanei păgubite, ultima prezentând probe care atestă că i-a fost cauzat un prejudiciu mai mare decât cel stabilit, prejudiciu, care în virtutea obligațiilor asumate în baza contractului de asigurare de răspundere civilă obligatorie, urmează a fi reparat integral de către asigurător. La caz, având în vedere că, o parte din sumă a fost achitată, în obligația asigurătorului în persoana CIA „Asito” SA se pune achitarea diferenței dintre sumele cost de reparație stabilite în mărime de 49 566,97 lei, după cum urmează costul mediu pe piață a unui automobil analogic - 152 973,54 lei x

75% : 100% = 49566,97 lei.

Prin decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de CIA „Asito” SA și menținută hotărârea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central).

Prin decizia din 02 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de CIA „Asito” SA, casată decizia din 16 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și remisă cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecători.

Prin decizia din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de CIA „Asito” SA și menținută hotărârea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central).

Prin decizia din 18 decembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SA „Asito Direct”, casată integral decizia din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Prin decizia din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de CIA „Asito” SA, casată hotărârea din 06 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă în partea încasării prejudiciului material și a fost încetat procesul în partea pretențiilor înaintate lui Serghei Scliarencu.

Prin decizia suplimentară din 30 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost încasate de la Glușcenco Oxana în beneficiul CIA „Asito” cheltuielile de judecată sub formă de cheltuieli privind achitarea taxei de stat în instanța de apel în mărime de 1 225,50 de lei și taxa de stat la depunerea cererilor de recurs în sumă de 1 634 de lei

Pentru a decide astfel instanța de apel a relevat în decizia sa că materialele cauzei denotă faptul că părțile CIA „Asito” SA și Glușcenco Oxana au încheiat procesul verbal suplimentar de constatare a daunelor, în total 12 poziții, iar reclamanta Glușcenco Oxana a fost de acord cu toate pagubele constatate suplimentar la autovehiculul Toyota Prius, cu soluțiile tehnologice adoptate fapt pentru ce s-a semnat și nu a obiectat. Astfel, Actul de evaluare nr. 5853 din 18 ianuarie a fost întocmit de SRL „General Expert”, evaluator acceptat de părți, în baza proceselor verbale de constatare a daunelor. Or, în pct. 6.2 a proceselor-verbale de constatare a daunelor, părțile au convenit că evaluarea se va efectua de SRL „General Expert”, iar reclamanta Glușcenco Oxana nu a avut careva obiecții și a semnat pentru acesta fapt.

Instanța de apel a reținut că Glușcenco Oxana neîntemeiat s-a adresat către SRL „Exauto Plus” pentru examinarea autovehiculului și evaluarea pretinselor pagube, or SRL „Exauto Plus” nu este o unitate acceptată de părți, iar reclamanta putea să se adreseze către alți specialiști/experti doar în situația în care CIA „Asito” SA nu ar fi examinat autovehiculul Toyota Prius în termen de 5 zile lucrătoare începând cu 27 noiembrie 2015, termen care însă a fost respectat, or cererea a fost depusă la 27 noiembrie 2015, iar examinarea automobilului a avut loc la 02 decembrie 2015.

La 03 septembrie 2021, Budeci (Glușcenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu, a contestat cu recurs (concretizat pe parcurs) decizia din 03 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii

primei instanțe sau cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța a apreciat în mod arbitrar probele.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 03 iunie 2021, expediată părților la 13 iulie 2021 și potrivit datelor prezentate de recurentă, recepționat în aceeași zi. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Budeci (Glușcenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Budeci (Glușcenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict

prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Budeci (Glușenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Budeci (Glușenco) Oxana, reprezentată de avocatul Cotruță Sergiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova